

Berc

b o r i s b e r c

svjetlo šume

7. III. – 22. III. 2012.

IZLOŽBENI SALON »IZIDOR KRŠNJAVI« • TRG MARŠALA TITA 11, ZAGREB

PREMA TIŠINI

Pisati o *Šumama* Borisa Berca zahtijeva neki drugačiji pristup. Osjećam da će se bît ovih fotografija jeziku oteti kao voda dlanu ako se dohvati akademskih alata i metajezičnosti kunst historije. Iz razloga koje će potonje obrazlaganje nadam se otvoriti, čini mi se da u pristupu tim fotografijama ne treba biti pristupa. Svaki pristup implicira odmak od neposrednog doživljaja, neki stav *a priori*, pa je time i okvir unutar kojeg promatramo. Neizostavno, pisani govor i iskustvo promatrača bit će intervencija na Borisovu sliku stvari. Razbijena rašomonska prizma multiplicira stvarnost na isječke bezbrojnih subjektivnih pogleda. Oni zahvaćaju individualno iskustvo kojem bježi svaka apsolutna istina o toj stvarnosti. S druge strane, postoji li stvarnost ako nema saznanja o iluziji?

Šuma je carstvo stabala. Svijet bića koja se korijenjem tako čvrsto drže zemlje, a krošnjom dosežu nebo. Stabla su tiha i mirna, a veličanstvena u svojoj snazi. Šumom vladaju zakoni prirode, smjenjuju se godišnja doba i sva bića u suglasju s njima žive. Ondje je, iz perspektive čovjeka, sve upravo kako treba biti. Paradoksalno, čovjek ne vjeruje u vlastiti svijet. Sumnja u vlastite zakone, ne vjeruje u poredak stvari, društvene vrijednosti kao da se okreću protiv njega samoga. Bijeg u (surovu) prirodu suvremenom čovjeku čini se kao zaklon. Rijetkom tragaču odlazak u šumu može imati okus oslobođenja.

Unatoč slikarskom osjećanju boje i svjetla, zanatskoj besprijekornosti i procesualnim kvalitetama analogne fotografije, Borisove *Šume* otele su se primarnom interesu za medij fotografije, fotografskom znanju kao i bilo kakvoj estetskoj reprodukciji stvarnosti. Možda još na početku puta, kada je oko bilo zavedeno ljepotom svjetla koje rastaće formu stabala, ili čudesnim oblicima koje u suživotu oblikuju korijenje i stijene, Boris je tragao za motivom. Postojao je izbor koji je kamerom vješto izdvojio odabrani objekt promatranja. Postojala je fotografska oprema i prepoznavanje razlike između onog što vidi i onoga što će biti zabilježeno svjetlosnim zapisom.

Moćan zeleni svijet postepeno je mijenjao svoje odraz. Prvotna fotografska namjera za lovom na motiv transformirala se u slobodnu šetnju šumom. Da bi bolje osluhnuo govor šume, Boris je postajao sve tiši. Umjesto izdvojenog stabla ili cvijeta, onog reprezentativnog *pars pro toto* šume, pojavila se cjelina koja je sadržavala čitav kozmos pojava: trava, grančica, list, zemlja, stablo... Slika više nije razbijala, već je odražavala jedinstvo tog svijeta.

Shvativši zahtjev tišine, morao je u potpunosti iščeznuti fotograf. Nestala je fotografska oprema. Borisova kamera postajala je svjedok i šuma se sama odražavala u objektivu. Više nije bilo ničeg što se moglo prepoznati i nazvati nekim pojmom. Iščeznuo je motiv, fotografija je postala bespredmetna. Njen sadržaj je postalo svjetlo u kojem se rađaju i nestaju oblici, pojave sposobne svakog časa pretvoriti se u nešto drugo. Nestalo je Borisa u promatranom. Kao da su s njim nestale i iluzije. Stvarnost se sama očitovala. Borisov isprva intuitivan predosjećaj pretvorio se u stvaran osjećaj slobode. Ta sloboda nije dolazila izvana, već iznutra. Svijet ljudi nije imao ništa s tim. Sloboda je dolazila s unutrašnjom tišinom u kojoj su se šum lišća, cvrkut kosa i žubor potoka činili simfonijom. Ljepota i sklad su bili na svakom koraku. A nije bilo nikakve ideje o tom.

Anita Zlomislić

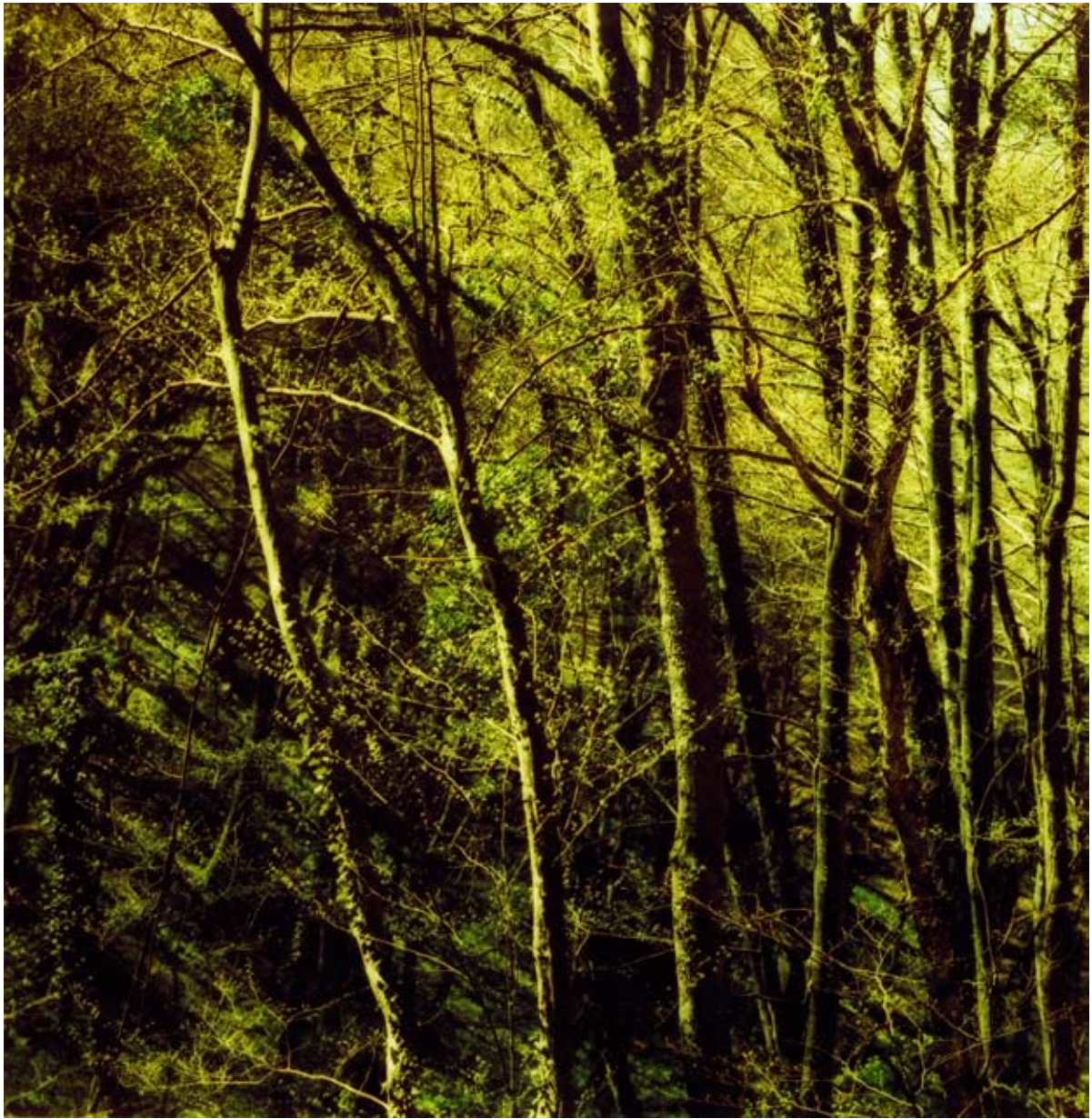

BORIS BERC, rođen u Zagrebu 1960. god. Završio Višu grafičku školu. Profesionalnom fotografijom počeo se baviti za vrijeme studija. Član HZSU-a od 1987. godine, a ULUPUH-a od 1994. godine

e-mail: photo@berc.hr

tel.: +385 91 510 2803

Samostalne izložbe:

- 1986. Rovinj, Galerija Montalbano
- 1987. Zagreb, Galerija Ilica 7
- 1987. Zagreb, Galerija R. Bošković
- 1988. Zagreb, Likumova galerija u prolazu
- 1989. Zagreb, Imitacija života, Melin
- 1991. Bologna, U okviru Tjedna zagrebačke kulture
- 1993. Split, En garde mode
- 1994. Zagreb, U okviru Festi moda
- 1997. Zagreb, Permanenta
- 2003. Zagreb, Galerija ULUPUH-a
- 2004. Samobor, Foto galerija Lang
- 2005. Bratislava, Central European House of Photography

Izložbeni salon »Izidor Kršnjavi« • Škola primijenjene umjetnosti i dizajna, Zagreb • Trg maršala Tita 11

e-mail: izlozbenisalon.izidorkrsnjavi@gmail.com • www.ss-primijenjenaumjetnostidizajn-zg.skole.hr

Izdavač: Škola primijenjene umjetnosti i dizajna, Zagreb • *Za izdavača:* Marija Krstić Lukač • *Voditelj Salona:* Igor Modrić • *Likovni postav:* Boris Berc, Igor Modrić • *Predgovor:* Anita Zlomislić • *Fotografije:* Boris Berc • *Savjet Salona:* Nikola Albanež, Marijana Birtić, Jagor Bučan, Anita Parlov, Marijan Richter, Vladimir Rismondo ml., Zrinka Tatomir • *Lektura:* Silva Tomanić Kiš • *Grafička priprema:* ArTresor naklada, Zagreb • *Tisak:* Tiskara Kasanić, Zagreb • *Naklada:* 300 primjeraka